

Bemærkninger til lovforslaget.

Almindelige bemærkninger.

Indledning.

Med lovforslagets bestemmelser videreføres reformen af planlægningslovgivningen på baggrund af kommuneinddelingsreformen og som led i den ændrede byrde- og opgavefordeling mellem staten, amtskommunerne og primærkommunerne. Lovene fra 1969, især by- og landzoneloven og naturfredningsloven (den første etape af planlovsreformen), vedrørte navnlig det åbne land og visse sider af byudviklingsproblematikken. Lovene fra 1973, især lands- og regionplanloven og den særlige lov om regionplanlægning i hovedstadsområdet (den anden etape af planlovsreformen) vedrørte den sammenfattende fysiske planlægning på det statslige og regionale niveau og har nøje sammenhæng med den samtidig gennemførte miljøreform. Med nærværende lovforslag foreslås en nyordning af den sammenfattende fysiske planlægning på det primærkommunale niveau og i forbindelse hermed ændrede regler om den mere detaljerede fysiske planlægning, som hidtil har givet sig udslag i navnlig partielle byplanvedtægter og bestemmelser i de kommunale bygningsvedtægter.

Lovforslaget bæres af 4 hovedhensyn:

For det første sigtes mod en *sammenfatning* og en *forenkling* af den gældende lovgivning om kommunernes byplanlægning. Hidtil har de grundlæggende bestemmelser herom været indeholdt dels i byplanloven (nu lovbekendtgørelse nr. 63 af 20. februar 1970), dels i byggeoven (nu lovbekendtgørelse nr. 361 af 17. juli 1972) og den særlige københavnske byggeov (lov nr. 148 af 29. marts 1939 med senere ændringer). Det indbyrdes samvirke af bestemmelserne i disse love kan være vanskeligt tilgængeligt. Nogle af bestemmelserne har ikke fundet synderlig anvendelse i praksis. Der er i vid udstrækning tale om en større eller mindre overlappning af bestemmelser i byggeovene og den egentlige byplanlov. Ved lovforslaget samles bestemmelserne om kommunernes byplanlægning i én lov. Endvidere opnås en betydelig forenkling af de gældende bestemmelser derved, at et stort antal forskellige plantyper med forskellige tilvejebringelsesregler og forskellige retsvirkninger erstattes af én plantype — lokalplan — med ét sæt tilvejebringelsesregler og ét sæt retsvirkninger.

Det andet hovedhensyn, som lovforslaget varetager, er en *modernisering* af de gældende lovbestemmelser om byplanlægning. Der er ikke blot tale om

den sproglige udformning af bestemmelserne, der for byplanlovens og den københavnske byggeovs vedkommende i alt væsentligt går tilbage til 1938—39, og hvoraf nogle bærer præg af deres oprindelse i det forrige århundrede. Det væsentligste er den tilstræbte indholdsmæssige modernisering af de regler, der angår tilvejebringelse af byplaner, deres indhold og deres retsvirkninger. Udviklingen og erfaringerne i byplanarbejdet i de forløbne mange år har gjort sådanne ændringer ønskelige og nødvendige. Dette gælder ikke mindst reguleringen af kommunernes oversigtlige fysiske planlægning, den såkaldte dispositionsplanlægning. Lovgrundlaget for dispositionsplanlægningen findes i dag alene i en kortfattet bestemmelse i byplanloven om, at miljøministeren kan lempe kommunernes almindelige byplanligt ifølge loven, jfr. nærmere i bemærkningerne til lovforslagets kapitel 2.

For det tredje sigter loven mod en omfattende *decentralisering*. Efter den gældende lovgivning skal kommunernes byplanlægning — både dispositionsplaner, byplanvedtægter og bygningsvedtægter — godkendes af miljøministeren. Efter lovforslaget overføres godkendelsesbeføjelsen for så vidt angår dispositionsplaner til regionplanmyndigheden, dvs. til amtsrådet eller hovedstadsrådet, medens kommunalbestyrelserne selv skal kunne vedtage lokalplaner uden godkendelse fra anden myndighed overhovedet. Decentraliseringen vedrørende dispositionsplaner foreslås at skulle gælde straks fra lovens ikrafttræden, såfremt vedkommende kommunalbestyrelse ønsker at anvende de nye regler, og i hvert fald efter at en regionplan er tilvejebragt. Decentraliseringen vedrørende den nye plantype — lokalplanen — foreslås at skulle gælde i betydelig udstrækning allerede fra lovens ikrafttræden og fuldt ud, når en dispositionsplan for kommunen er tilvejebragt efter de nye regler herom. Der foreslås dog indført en adgang for miljøministeren til at indkalde et dispositionsplan- eller lokalplanforslag til ministeriel behandling, når særlige omstændigheder foreligger.

Hensigten med denne omfattende decentralisering er dels at lade beslutningsprocessen foregå så tæt ved de mennesker, der berøres af beslutningerne, som muligt, og dels at omdanne den statslige administration i forbindelse med kommunernes planlægning fra enkeltsagsbehandling til en form for rammestyning.

Også på andre punkter vil lovforslagets gennemførelse betyde en øget decentralisering. Det foreslås